

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΨΗΦΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΨΗΦΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Την 15^η Δεκεμβρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προέβησαν στην υπογραφή της Διακήρυξης σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές, η οποία περιγράφει κοινές πολιτικές προθέσεις και δεσμεύσεις και υπενθυμίζει τα σημαντικότερα δικαιώματα των πολιτών για την **ψηφιακή δεκαετία 2030** στο πλαίσιο του **ψηφιακού μετασχηματισμού**, θέτοντας ως **επίκεντρο αυτού τον άνθρωπο**, με βάση τις **ευρωπαϊκές αξίες** και τα **θεμελιώδη δικαιώματα**, όπως της **αλληλεγγύης** και της **ένταξης**, μέσω της **συνδεσιμότητας**, της **ψηφιακής εκπαίδευσης** και κατάρτισης και της πρόσβασης σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες στο διαδίκτυο, τονίζοντας τη σημασία της **ελεύθερης επιλογής** σε ό,τι αφορά τις αλληλεπιδράσεις με τους αλγόριθμους και τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης σε ένα δίκαιο ψηφιακό περιβάλλον, αυξάνοντας την **προστασία και την ασφάλεια** στο περιβάλλον αυτό, ιδίως για τα παιδιά και τους νέους, διασφαλίζοντας την ιδιωτική ζωή και τον έλεγχο που ασκούν τα άτομα επί των δεδομένων και προάγοντας τη **βιωσιμότητα**

προς όφελος όλων των ατόμων, των επιχειρήσεων και της κοινωνίας στο σύνολό της.¹ Ενδεικτικά διακηρύσσονται τα ακόλουθα δικαιώματα και αρχές:

✓ **Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ**

Θέτοντας στο επίκεντρο του ψηφιακού μετασχηματισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση **τον άνθρωπο** και την αρχή ότι η τεχνολογία θα πρέπει να υπηρετεί και να ωφελεί όλους τους ανθρώπους που ζουν στην ΕΕ, η διακήρυξη δεσμεύεται να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι αξίες της ΕΕ και τα ατομικά δικαιώματα γίνονται σεβαστά τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός διαδικτύου, αλλά και την υπεύθυνη και επιμελή δράση εκ μέρους όλων των φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών, στο ψηφιακό περιβάλλον και να ενισχύσει το δημοκρατικό πλαίσιο για έναν ψηφιακό μετασχηματισμό που ωφελεί τη ζωή όλων.

✓ **ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ**

Έχοντας ως βάση την αρχή ότι η τεχνολογία θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να ενώνει τους ανθρώπους και ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα πρέπει να συμβάλλει σε μία δίκαιη και συμπεριληπτική κοινωνία και οικονομία στην ΕΕ, η διακήρυξη δεσμεύεται αφενός να διασφαλίσει ότι ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η χρήση τεχνολογικών λύσεων σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και καθιστούν δυνατή την άσκησή τους και αφετέρου να αναπτύξει κατάλληλα πλαίσια ώστε όλοι οι παράγοντες της αγοράς, που επωφελούνται από τον ψηφιακό μετασχηματισμό, αναλάβουν τις κοινωνικές τους ευθύνες και συμβάλλουν με δίκαιο τρόπο στο κόστος των δημόσιων αγαθών, υπηρεσιών και υποδομών. Η Ευρωπαϊκή διακήρυξη δεσμεύεται ειδικότερα:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ: να διασφαλίσει διαθέσιμη πρόσβαση στο διαδίκτυο σε συνδεσιμότητα υψηλής ποιότητας για όλους οπουδήποτε και αν βρίσκονται στην ΕΕ – ακόμη και για άτομα με χαμηλό εισόδημα - και να μεριμνά για την προώθηση ενός ανοικτού διαδικτύου με υπηρεσίες που δεν φράσσονται ούτε υποβαθμίζονται αδικαιολόγητα.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: να προωθήσει και να στηρίξει τις προσπάθειες για τον εξοπλισμό όλων των ιδρυμάτων εκπαίδευσης με ψηφιακά εργαλεία και υποδομές και για την απόκτηση των απαραίτητων ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων από τους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτικούς, ώστε να μετέχουν ενεργά στην οικονομία.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: να μεριμνήσει ώστε τα ψηφιακά εργαλεία να μην θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων και όλοι να είναι σε θέση να αποσυνδέονται και να διαθέτουν εγγυήσεις για την ισορροπία της προσωπικής και επαγγελματικής ζωής στο ψηφιακό περιβάλλον.

¹ Η Ευρωπαϊκή αυτή Διακήρυξη συμπληρώνει τη « Διακήρυξη του Βερολίνου για την ψηφιακή κοινωνία και την ψηφιακή διακυβέρνηση με βάση τις αξίες» και τη « Δήλωση της Λισαβόνας – Ψηφιακή Δημοκρατία με σκοπό».

✓ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Λαμβάνοντας υπόψη την αρχή ότι καθένας πρέπει να επωφελείται και να κάνει τις δικές του συνειδητές επιλογές στο ψηφιακό περιβάλλον και στις επιγραμμικές υπηρεσίες, αλλά και να προστατεύεται από κινδύνους και βλάβες για την υγεία και τα θεμελιώδη δικαιώματά του, η διακήρυξη δεσμεύεται να εξασφαλίσει αφενός **επίπεδο διαφάνειας** και **παροχή εγγυήσεων** σχετικά με τη χρήση **αλγοριθμικών αριθμών** και **τεχνητής νοημοσύνης** και τη δυνατότητα των ανθρώπων να είναι ενημερωμένοι όταν αλληλεπιδρούν με αυτά και αφετέρου ένα ασφαλές και προστατευμένο ψηφιακό περιβάλλον βασισμένο στο θεμιτό ανταγωνισμό και στην προστασία των καταναλωτών στην ψηφιακή ενιαία αγορά με διαφάνεια και διαλειτουργικότητα.

✓ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ

Η Ευρωπαϊκή διακήρυξη προωθώντας το δικαίωμα της ελευθερίας στην έκφραση και πληροφόρηση και του ελεύθερου δημοκρατικού διαλόγου στο διαδίκτυο δεσμεύεται να στηρίξει τη βέλτιστη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για την ενθάρρυνση της κινητοποίησης των ανθρώπων και την πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο που αποτυπώνει την **πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία στην ΕΕ**, αλλά και τη λήψη μέτρων για την **προστασία από την παραπληροφόρηση και τη χειραγώγηση πληροφοριών**.

✓ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΣΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Υπό το πρίσμα της προστασίας του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και των προσωπικών δεδομένων του καθενός στο διαδίκτυο, η διακήρυξη παρέχει τη δέσμευση να λάβει περαιτέρω μέτρα για την **προώθηση της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων** και της ασφάλειας και συμμόρφωσης αυτών με τη νομοθεσία της ΕΕ, να εξασφαλίσει τη δυνατότητα ουσιαστικού ελέγχου του καθενός επί των προσωπικών και μη προσωπικών δεδομένων του και να δώσει ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά και τους νέους να αποκτήσουν τις **απαραίτητες δεξιότητες για να συμμετέχουν ενεργά στο ψηφιακό περιβάλλον**.

✓ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Με στόχο την αποφυγή πρόκλησης σημαντικής βλάβης στο περιβάλλον και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας η διακήρυξη δεσμεύεται να παρέχει κίνητρα για **βιώσιμες καταναλωτικές επιλογές** και **αιεφόρα επιχειρηματικά μοντέλα**, να προάγει τη βιώσιμη και υπεύθυνη εταιρική συμπεριφορά σε ολόκληρες τις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την **ενεργό χρήση καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών με θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον**.

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine